

Det siger medlemmer, der arbejder i ældreplejen, om flytning af opgaver mellem faggrupper

FOA har i perioden 28. august til 6. september 2012 gennemført en spørgeskemaundersøgelse om opgaveflytninger via forbundets elektroniske medlemspanel MedlemsPulsen. Spørgsmålene om opgaveflytninger var en del af en større undersøgelse, der også omhandlede andre temaer, som lokal løn, pauser og rygsmerter. I alt har 1.671 medlemmer deltaget i hele eller dele af undersøgelsen, og undersøgelsens svarprocent er på 66 procent.

Spørgsmålene om opgaveflytninger er kun stillet til de 625 af undersøgelsens deltagere, som havde svaret, at de arbejder i ældreplejen og er social- og sundhedspersonale.

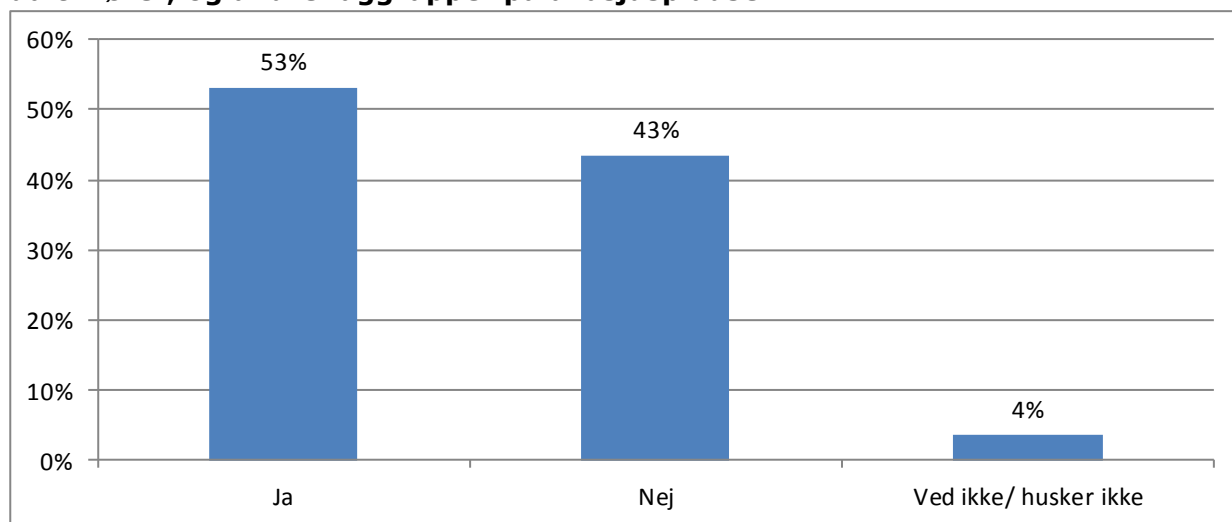
Hovedresultaterne af undersøgelsen er:

- Mere end halvdelen af FOAs medlemmer har oplevet større ændringer i deres arbejdsopgaver det seneste år.
- Knap 6 ud af 10 medlemmer har fået overdraget opgaver fra andre faggrupper og mere end 4 ud af 10 har afgivet opgaver.
- Mere end 9 ud af 10 medlemmer føler sig rustet til at varetage deres nye opgaver.
- 6 ud 10 synes hverken, at opgaveflytningerne har bidraget positivt eller negativt. Lidt mere end hver femte forholder sig positivt til ændringerne, mens de restende 18 procent ser negativt på dem.

Over halvdelen af FOAs medlemmer i ældreplejen har oplevet større ændringer i deres arbejdsopgaver

Mere end 4 ud af 10 har dog ikke oplevet større ændringer og 4 procent har svaret "Ved ikke".

Figur 1. Prøv at tænke tilbage på det seneste år. Er der sket større ændringer i den måde, arbejdsopgaverne på din arbejdsplads er fordelt mellem den faggruppe, som du tilhører, og andre faggrupper på arbejdspladsen?

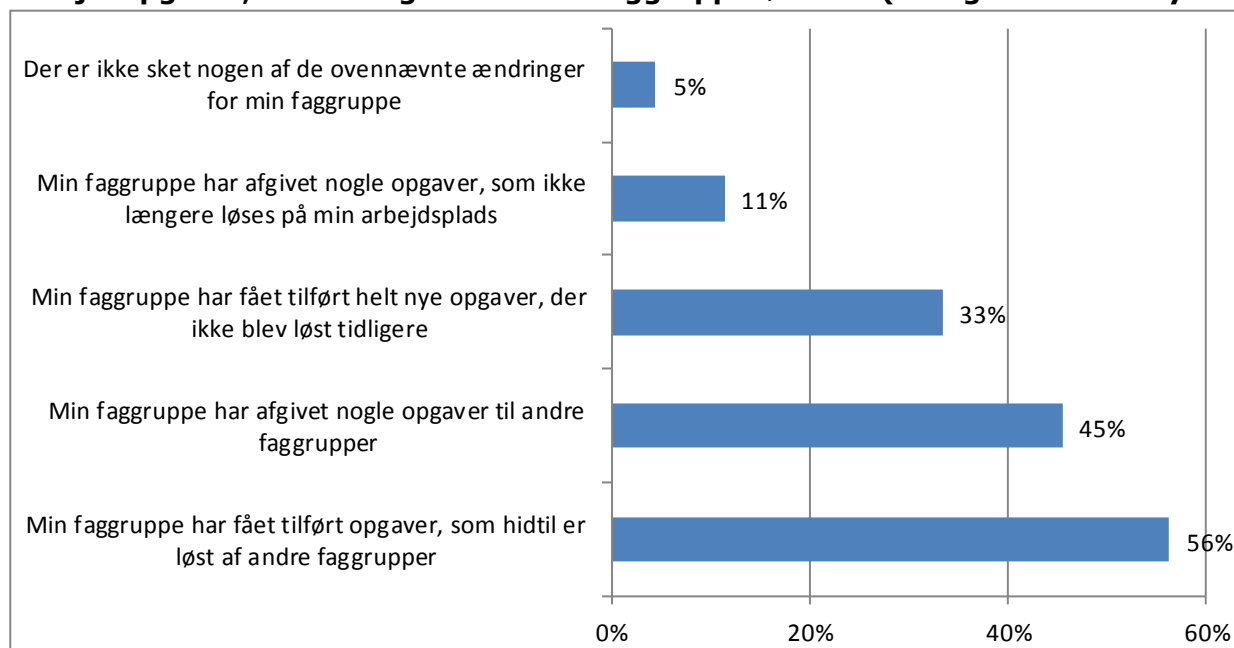

Svar: 625

Flest oplever, at deres faggruppe får tilført nye opgaver

I figur 2 nedenfor kan vi se, at der især er en tendens til, at social- og sundhedspersonale i ældreplejen får *tilført* yderligere opgaver, enten fra andre faggrupper (56 %) eller helt nye opgaver (33 %). Lidt færre har oplevet at afgive opgaver til andre faggrupper (45 %) eller har mistet opgaver, fordi de slet ikke løses på arbejdspladsen længere (11 %).

Figur 2. Hvilke af de følgende ændringer er der sket på din arbejdsplads i de arbejdsopgaver, som du og andre i din faggruppe løser? - (Sæt gerne flere krydser)

Svar: 332

Deltagerne i undersøgelsen havde sidst i spørgeskemaet mulighed for at komme med uddybende kommentarer til emnet opgaveflytninger. Det gjorde 129 ud af de 600 deltagere i undersøgelsen, som arbejder i ældreplejen.

Flere nævnte en generel tendens til opkvalificering hos alle faggrupper:

"Vi social- og sundhedshjælpere overtager opgaver, som tidligere kun blev varetaget af assistenterne, og assistenterne overtager sygeplejersjobs"
– Social- og sundhedshjælper, FOA Viborg.

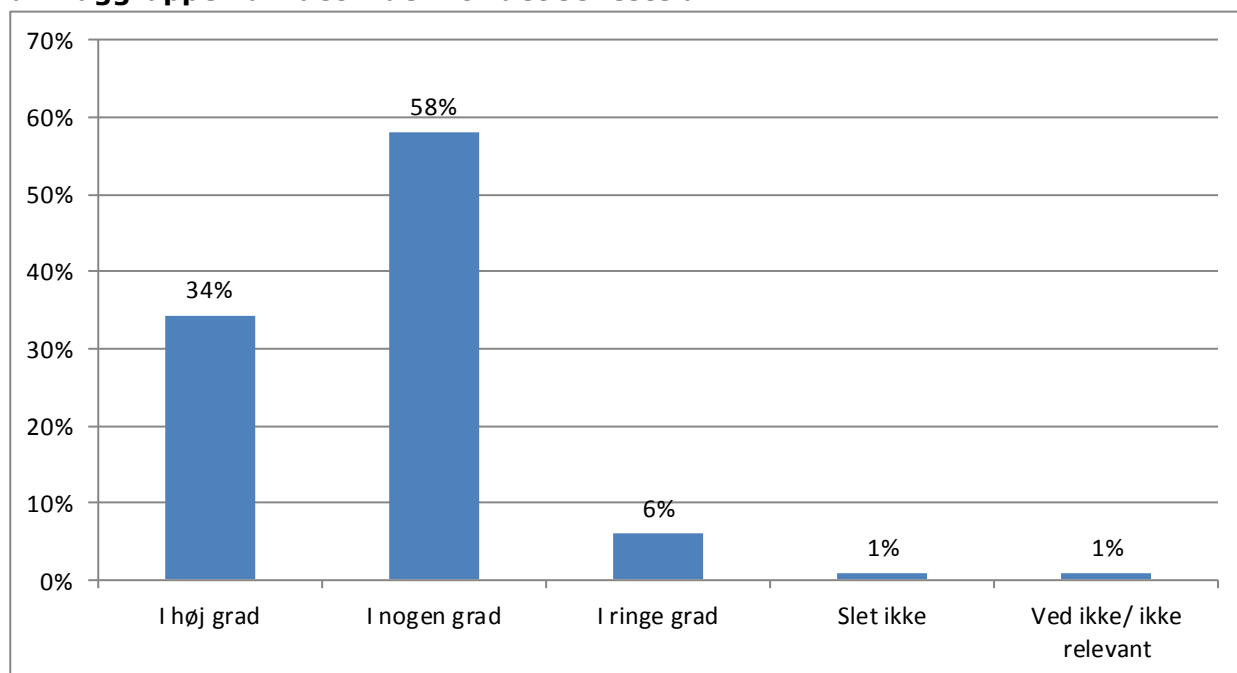
Andre har dog oplevet opgaveflytninger den anden vej:

"Sygeplejerskerne har taget meget tilbage. En tendens vi ofte ser, når der er fyringer på trapperne. Så kan de vise alle de opgaver, de har - med så mange opgaver må ledelsen jo kunne forstå, at der ikke kan undværes en eneste af dem."
– Social- og sundhedsassistent, FOA Viborg.

Langt de fleste føler sig rustede til at varetage de nye opgaver

Figur 3 viser, at kun omkring 7 procent svarer, at de ikke føler sig rustede til at varetage de nye arbejdsopgaver. Omkring en tredjedel føler sig i høj grad i stand til at varetage de nye opgaver, og næsten 6 ud af 10 føler sig rustet i nogen grad.

Figur 3. I hvilken grad føler du dig rustet til at varetage de nye arbejdsopgaver, som din faggruppe har fået inden for det seneste år?

Svar: 219

Langt de fleste af de åbne kommentarer er meget positive vedrørende nye opgaver:

“Vi social- og sundhedsassistenter har fået mange flere sygeplejefaglige opgaver, da sygeplejerskerne mangler tid til opgaverne. Det er bare så dejligt. Så får man rigtig brugt sin faglighed på et demensafsnit.”

- Social- og sundhedsassistent

Som man kunne forvente ud fra statistikken i figur 3 ovenfor, er det kun meget få, der ikke føler sig rustet til at varetage de nye opgaver. Nogle beklager sig dog over overdreven dokumentation i indviklede digitale systemer uden tilstrækkelig oplæring og indføring.

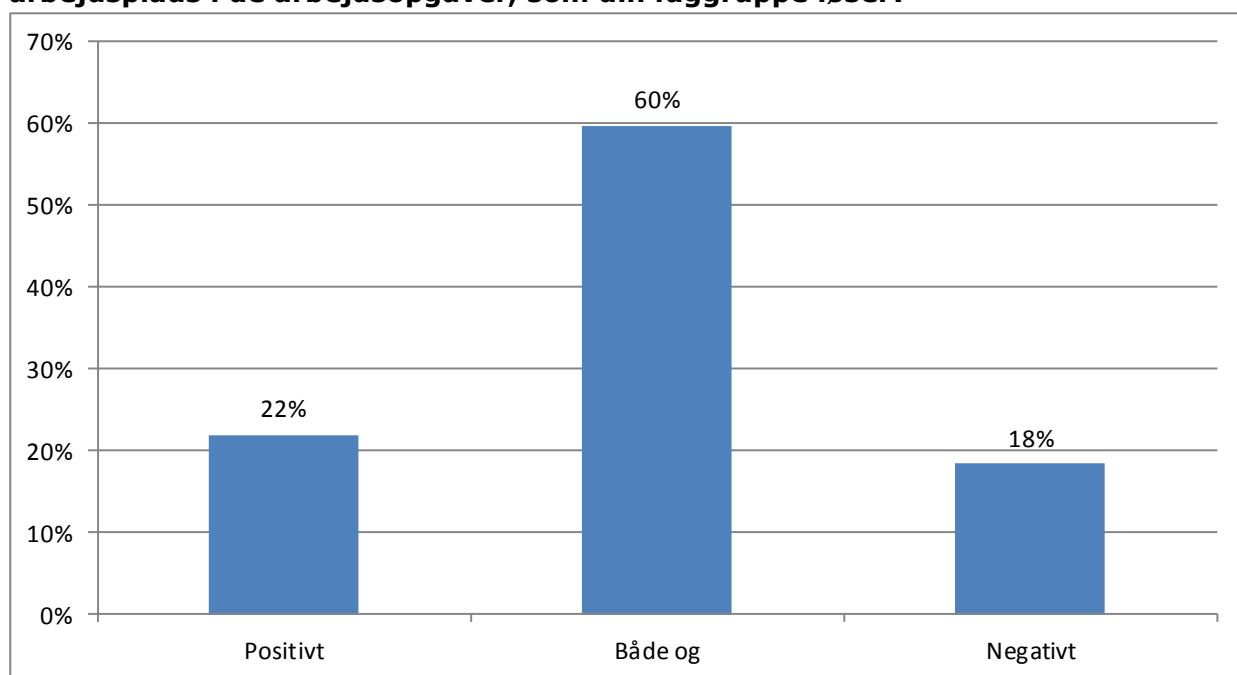
Hovedsageligt føler FOAs medlemmer i ældreplejen sig meget trygge ved mere avancerede og ansvarsbetonede sygeplejeopgaver og lignende. Mange nævner stolt deres viden og kvalifikationer fra uddannelsen til social- og sundhedsassistent og social- og sundhedshjælper og glæder sig over de nye opgaver. Andre lægger vægt på deres mange års erfaring i faget. Problemerne opstår hovedsagligt når FOAs sundhedsfagligt uddannede medlemmer fratages deres sygeplejeopgaver og i stedet bliver sat til rengøring og madlavning. Mange oplever det

som en manglende anerkendelse af deres uddannelse og kvalifikationer, og de savner at kunne bruge deres faglighed i arbejdet.

Blandede meninger om opgaveflytninger

6 ud af 10 medlemmer i ældreplejen er i tvivl om, hvorvidt deres nye opgaver er bedre eller værre. De restende 40 procent fordeler sig næsten ligeligt mellem at have et positivt og et negativt syn på ændringerne.

Figur 4. Ser du positivt eller negativt på de ændringer, der er sket på din arbejdsplads i de arbejdsopgaver, som din faggruppe løser?

Svar: 305

Som tidligere nævnt er FOAs medlemmer hovedsagligt utilfredse, når de nedkvalificeres i deres opgaver. Især SOSU-hjælperne og de faggrupper, der er i gang med at blive erstattet af social- og sundhedsassistenterne, oplever, at der bliver trådt på deres faglighed.

"Jeg har været sygehjælper siden 1988, og jeg ved, at jeg er dygtig til mit arbejde. Jeg føler, at jeg bliver sat ud på et sidespor, dvs. at man ikke ser på den erfaring, jeg har. Det er svært, når jeg kan se, at mange ting halter. Det værste ved det er, at jeg selv mister gejsten og arbejdsglæden og bliver mindre engageret."

- Sygehjælper, FOA Herning

"Vi skal tjekkes for nogle arbejdsgange af højere uddannet personale, det er pinligt og meget nedværdigende, da opgaverne er noget vi som social- og sundhedshjælpere er uddannet til og har lært i vores uddannelse."

- Social og sundhedshjælper, FOA Aalborg

Ikke alle opgaveflytninger foregår mellem faggrupper på arbejdspladsen. Nogle medlemmer har også oplevet at miste opgaver til frivillige. Samme SOSU-hjælper fra FOA Aalborg skriver desuden;

"De sjove opgaver og tid sammen med beboerne er givet videre til frivillige som kommer i huset."

Man kan læse mere om holdningen til frivilligt arbejde blandt FOAs medlemmer i FOAs notat om emnet fra september 2011.

Undersøgelsens metode

Undersøgelsen om opgaveflytning er gennemført i perioden 28. august til 6. september 2012 via forbundets elektroniske medlemspanel MedlemsPulsen. Medlemmerne fik én påmindelse i indsamlingsperioden. Undersøgelsen om opgaveflytninger var en del af en større undersøgelse, der også indeholdt andre emner (bl.a. lokal løn og rygsmerter).

Deltagerne i medlemspanelet er sammensat af medlemmer, der har meldt sig til panelet via forbundets hjemmeside, og medlemmer, der - tilfældigt eller via undersøgelser uden for panelet - er hvervet for at sikre en bedre repræsentation fra forbundets sektorer mv.

I alt 2.735 medlemmer blev inviteret til at deltage i undersøgelsen. 48 e-mail-adresser viste sig at være uvirksomme, så det reelle antal inviterede var 2.687 medlemmer.

1.671 medlemmer har gennemført hele spørgeskemaet, og 93 medlemmer har afgivet nogle svar. Den samlede svarprocent i undersøgelsen, 66 procent, ligger på linje med andre undersøgelser via medlemspanelet. Spørgsmålene om opgaveflytninger blev kun stillet til social- og sundhedspersonale, der i undersøgelsen havde oplyst, at de arbejder i ældreplejen. Kun 625 medlemmer har derfor besvaret hele eller dele af temaet om opgaveflytninger.